

Nikola Nalješković

Izabrane pjesme

SADRŽAJ

PJESNI LJUVENE (IZBOR) _____	5
PJESAN 3. <i>Molim vas ljuveni, kî pjesni slišate</i> _____	6
PJESAN 4. <i>Budući vele dan od gorke ljuvezni</i> _____	7
PJESAN 14. <i>Vele je vremena, gospoje od vila</i> _____	8
PJESAN 23. <i>Reci mi: tko mi te sad tako posila</i> _____	9
PJESAN 52. <i>Ptičica od gore pjesancu jur poje</i> _____	10
PJESAN 60. <i>Moj vijenče biserni, izbrani cvijete moj</i> _____	11
PJESAN 67. <i>Molim vas, boga rad, nemojte srce me</i> _____	12
PJESAN 73. <i>Misleći jednu noć o tebi, sunačce</i> _____	13
PJESAN 78. <i>Kad godi, gospođe, promislim žalosti</i> _____	14
PJESAN 93. <i>Ucviljen i tužan budući s svih strana</i> _____	15
PJESAN 109. <i>Nije se, ma vilo, nikomu do danas</i> _____	16
PJESAN 112. <i>Sve ke čuh ljuvezni i ke sam ja čtio</i> _____	17
PJESAN 129. <i>Pale su vrh mene i moje mladosti</i> _____	18
PJESAN 138B <i>Ostaj zbogom, mâ gospođe</i> _____	19
PJESAN 159. <i>Što no je ružna stvar ušima slišati</i> _____	21
PJESAN 167. <i>U vrijeme najgore, na zemlju kad pada</i> _____	22
 PJESNI BOGOLJUBNE (IZBOR) _____	 23
1. <i>Gospođe poštene, danas je dan petak</i> _____	24
2. <i>Pozrite Jesusa krstjani jedan čas</i> _____	25
3. <i>Plaćući u suze smjerno te ja molju</i> _____	26
4. <i>Nuđer me pogledaj, grešniče, na križu</i> _____	27
5. <i>Ako ste i kadar po svijetu vi hode</i> _____	28
6. <i>O majko djevice, o kćeri od sina</i> _____	30
7. <i>Zdrav križu prisveti, zdrav sveti bilježe</i> _____	32
8. <i>O prisveta i blažena</i> _____	33
9. <i>Kosti od mrca govore putniku.</i> _____	35

14. Pjesan koja se poje u veliki petak kad se adorava sveti križ _____	36
15. Je li tko i kadar odslužit' mogao _____	38
PJESNI OD MASKERATE _____	39
1. Što ste blijedi s malom snagom? _____	40
2. Svi mudri govore da dijete stojeći _____	44
3. Tko čini što može, taj zakon obsluži _____	45
4. Čujte žene, ke ištete _____	46
5. Iz daleka sužnji gremo _____	47
6. Nemojte nam vi zazrjeti _____	49
7. Pastijeri smo od Bobana _____	51
8. Iz latinskih strana gremo _____	52
9. Nesrećni su ovi druzi _____	54
10. O gisdave lijepe vile _____	56
11. O ljubavi svemoguća _____	57
12. Drage vile i gisdave _____	59
POSLANICE I NADGROBNICE (IZBOR) _____	60
POŠTOVANOMU FRANU BUTKOVIĆU _____	61
GOSPODINU D. MAVRU ČAVČIĆU _____	62
GOSPODINU NIKŠI ANDRETIĆU. _____	64
GOSPODINU NIKŠI ANDRETIĆU. _____	66
GOSPODINU OCU D. MAVRU ČAVČIĆU _____	68
GOSPODINU NIKŠI ANDRETIĆU. _____	69
MOLITVA OD ŽENIDBE REČENOMU NIKŠI. _____	70
NIKOLI JERKA DMITROVIĆA _____	71
POŠTOVANOMU NIKOLI JERKA DMITROVIĆA _____	72
OVOJ GOSPODINU DRAGOMU VRHU SVIJEH MOMU AGUSTINU DA SE DA U BNECIJEH _____	73
GOSPODINU PETRU EKTOROVIĆU VLASTELINU HVARSKOMU _____	76
GOSPODINU PETRU HEKTOROVIĆU _____	78
GOSPODINU HORTENZIJU BRTUČEVIĆU _____	80
GUTI GOSPODINA PETRA HEKTOROVIĆA _____	81
PLEMENITOM I VELE POŠTOVANOM GOSPODINU DIMKU RANJINI	

KAVALIJERU DOSTOJNOMU SVETOGA STJEPANA _____	82
NADGROBNICA PLEMENITOGA I VELE VRIDNOGA GOSPODINA NIKŠE ANDRETIĆA _____	84
NIKOLA NALJEŠKOVIĆ U SMRT JEDNE DJEVOJČICE _____	85
 RJEČNIK _____	 86
ABECEDNI POPIS PJESAMA _____	89

PJESNI LJUVENE (IZBOR)

PJESAN 3.

Molim vas ljuveni, kî pjesni slišate,
da u čem vi meni za zlo ne imate.
Zašto ja nesričan u svemu dosad bih
od oni prvi dan u ki se porodih,
neg samo ljuvezan što me je gojila,
zasve er bih savezan radi nje od vila;
najliše vrhu svih od drage vil moje,
otkli savezan bih, ku slavim ja poje.
Ere ta rajska vil zasve er je zabila
u srce moje stril, vele mi jes mila.
Tuj radi boljeznî koje ja podnosih,
složiti sej pjesni usiljen velmi bih;
koje su od tuga, ter glasa ne imaju,
kako one od luga ke slavi spijevaju;
neg labut ke poje u blatu pribili,
kada se tuj stoje životom razdili.
Molim vas togaj rad, da mi ne zazrite
neg srcem da moj jad i nemir žalite;
er ljubav, nebesa kâ vlada i svit vas,
po toj me zaveza na moj rođeni čas.

PJESAN 4.

Budući vele dan od gorke ljuvezni
stojao slobodan u plaču s boljezni,
uzrokom od prike koja me rastavi,
s kôm mišljah po vike uživat ljubavi;
tuj ljubav luk i stril podbivši u ruke
za dat mi veći cvil i muku vrh muke,
smrtno me ustrili srjed tužna srdašca
a poslije dâ vili ljepšoj od sunašca;
koja me po taj put svezana sad vodi,
da ću prije poginut nego me slobodi.
I ne smim rič riti, ni pozrit još na nju,
a negli prositi, jaoh, milos najmanju,
ner istom muče mrem od muke ljuvene,
jakino jedan prem rumen cvit kad vene...

PJESAN 14.

Vele je vremena, gospoje od vila,
tva lijepos ljuvena da me je ranila;
i ranu tuj nosih skroveno i milo,
a lijeka ne prosih u tebe, ma vilo;
jer od taj prvi da vidjeh se, mogu rit',
da nijesam dostojan tvoj ures obazrit';
a neg li da prosim mojojzi rani lik,
ku željah da nosim potajno vas moj vik.
Ali je tolika, gospoje, boljezan,
koju mi velika daje tva ljuvezan;
ku veće podnosit' nikakor nije moć,
cječ toga, rijeh(?), prosit' u tebe sad pomoć.
Al ne cijen', da ne znam, drag cvijete gizdavi,
dostojan da nijesam tvojojzi ljubavi.
Dobro se spoznam ja, jer da sam rob tebi
a ti ma gospoja, dostojno to ne bi;
tim ljubav ni družbu ne ištem ja tvoju,
neg tebi na službu do smrti da stoju,
spjevaje u pjesni tvoj ures i dike
i moje boljezni, kim nije prilike.
Molim te tega rad, uzmi me za roba,
da t' služu ja od sad, gospoje, do groba.

PJESAN 23.

Reci mi: tko mi te sad tako posila,
rumeni moj cvijete, molim te ja? Vila.
Je li to onaj vil, koja je moju svijes
i srce me savil' ljepotom svojom? Jes.
Zač mi toj ne vrati, ne zna li, jer veće
bez toga stojati ne mogu živ? Neće.
Reci mi uzrok daj, smirno se molim vam,
ništar mi ne potaj, reci mi se. Ne znam.
Srdašce tuj moje rad želje ljuvene
pati li s njom stoje nepokoj? Majde ne.
Da brže dan i noć jer prija pokoje,
ne misli opet doć u mene? Tako je.
Zašto te posila, reci mi ti uprav,
gizdava taj vila meni sad? Za ljubav.
Da sad ću za isto radi nje ljubavi
staviti te na mjesto srdašca. Postavi.
Da nudjer tuj mi stoj, ter veće nikudi
odtale poč nemoj, do smrti me. Budi.

PJESAN 52.

Ptičica od gore pjesancu jur poje,
brijeme je od zore, probud' se, gospoje,
da čuješ tvoj sluga jadovno gdi cvili
od jadâ i tugâ kijemi ga nadili;
neka se raduješ, i da se veseliš,
kad moj plač začuješ vrhu sve kî želiš.
Togaj te molju rad, posluh mi, kruno, daj,
ter ovi žestok jad i moj plač poslušaj.

PJESAN 60.

Moj vijenče biserni, izbrani cvijete moj,
moj družo privjerni, ki mi s' trud i pokoj,
ako ti hoć', da znaš život moj skončani,
kim sada ti vladaš i ures sunčani;
kakono proljetja livade zelene
urese od cvijetja, ko zimi pak svene;
tako se, gospođe, život moj uresi,
kad k meni ti dođe, jak andjel s nebesi.
A kad se od mene, džilju moj pribili,
tve dike ljuvene i ures odili,
u tuzi ostah ja kakono livada,
ku sunce ne obsja u zimu nikada,
neg po njoj od mraza poveni sva cvijetja,
bez tvoga obraza tako sam svenul ja;
pale su sve slane i mrazi na mene,
sa svake ter strane, jaoh, mlados ma vene;
svenuvši tako ja stojaću jak cvijetje,
dokli me obasja tve rajsko proljetje:
a žarko sunašce, bez koga na svijeti
me tužno srdašce ne može živjeti,
bojim se, gospođe, čijem ovi mraz mine,
da sunce ne pođe u strane u ine.
Tijem dokli ovi mrak drži me srdašce,
drži ti pod oblak toj moje sunašce,
da gorko na mene opeta obasja,
i da mi oždene sve slane s srca tja;
a da mi ogrije mu mlados, ka vene,
kakono i prije uza te da zene.

PJESAN 67.

Molim vas, boga rad, nemojte srce me
jadovno takoj sad vrijeđati, koje mre;
pokli vas bog stavi, da vaše mladosti
od vaše ljubavi prijaju radosti,
a ne da razdijeljen svaki vâs kako ja,
pribiva ucviljen trudno bez pokoja,
želeći i mene bog s dragom da združi
bez koje sad vene život moj i tuži.
Zatoj mi ljuven vaj nemojte zadavat,
tako vi ljubav taj udugo budi stat.

PJESAN 73.

Misleći jednu noć o tebi, sunačce,
ljuvena taj čas moć tegnu me srdačce.
U temu ja čuju gdi tih gre daž s nebi,
tere se začuđu. Što ovoj, rekoḥ, bi?
Rasvanu. Pokom vas taj daž se ustavi,
iziđoh jeda nas gdi sreća sastavi.
I pokom ondi bih gdi ti znaš, ružice,
oni čas zamjerih anđelsko tve lice.
Cić koga nebo sve vedro bi oni čas
kom vidje dike tve i rajski tvoj obraz.
Togaj rad, gospoje, slavit ću tve dike
u pjesnijeh ja poje od sada po vike.

PJESAN 78.

Kad godi, gospođe, promislim žalosti
i nemir kî dođe vrh tvoje mladosti,
duša me zaboli od muke i jada,
ter mi se na poli srdačce raspada;
jer tvoje vesel'je, ali kî nepokoj
inako meni nije, neg kako da je moj.
Ma kad mi, gospođe, tvoj razum jedini
na pamet pak dođe, prilike komu nî,
i tvoje kriposti, gospođe od svih vil,
moje se žalosti odloži velik dil.
Zašto znam da poznaš jer ovi žalostan
i trudni život naš drugo nî nego san,
i da nije stvar druga ova smrt neg samo
da po njoj od tuga svrhu mi imamo;
i da nas čini poč u slave velike
gdi ćemo dan i noć počivat uviše.
Čić togaj bratac tvoj priminul ako je,
znam da ćeš sve ovoj promislit, gospođe;
i da ćeš ti bolje razgovor dat tebi
u take nevolje neg itkor pod nebi;
ter ćemo vaskolik razum tvoj vidjeti,
kakav nije bio vik, ni će bit na sviti.
Jer scijenim, veće nî na svijetu pod nebi
razuma u ženi, kakav je u tebi.
Meni se togaj rad veće ne pristoji
razgovor davat sad takojzi gospođi;
koja bi vladala razumom vas saj svijet,
i svjeta davala svakomu, mogu rijet.
Tijem nemoj uzrok bit od smeće velike,
i nemoj izgubit ures tvoj i dike,
neg bogu slavu daj i njemu zahvali,
jer ćemo svi u raj i mi poč ostali.

PJESAN 93.

Ucviljen i tužan budući s svih strana
 nesrećni tvoj sužan, gospoje izbrana,
drugo ti ne piše, u mjesto negoli
 od pisma uzdiše, jak smrtno tko boli.
Jer boles moja je ku oni svjedoči
 tko tužan ostaje bez objedvije oči.
Znam da mi nitkore tuj žalos na sviti
 razumjet ne more, neg sama, kruno, ti.
Vjeruj mi još ovo, kad počnu da t' pišu,
 ne umijem reć slovo neg istom uzdišu.
Zatoj te ja molju, za zlo mi ne imaj,
 kad znaš mu nevolju; i bog ti zdravje daj!

PJESAN 109.

Nije se, ma vilo, nikomu do danas
primiti sgodilo toliko tužan glas,
koliko listak tvoj, pun truda i muke,
ki sinoć, cvijete moj, ja primih u ruke.
Zašto mi oštar mač srdašće popade,
smišljaje na tvoj plač, i muke, i jade;
smišljaje na naše dijeljen'je, gdi srce
ovoj nam kazaše, jak na dan od smrce.
Nebo nam sve ove spovidje žalosti,
ćineći gromove prid sunčoj svjetlosti.
Nije mi tolika boljezan rad mene,
neg er mi tva dika i ures tvoj vene.
Znam, da te mene rad dušica sad boli,
er sa mnom svaki jad ti ćutiš na poli.
Tijem nemoj satvorit', da mlados ma svene,
ako neć' umorit' i tebe i mene;
nemoj se toliko brinući pogubit',
neg ufa', ma diko, da će sve bolje bit';
nemoj me štedjeti, a drugo t' neću rijet',
spravan sam živjeti s tobome i umrijet'.

PJESAN 112.

Sve ke čuh ljuvezni i ke sam ja čtio
pisane u pjesni, i ke sam vidio,
ne nađoh, mâ diko, nijednu pod nebi,
u svemu toliko nesrećna koja bi,
koliko, jaoh, ova naša, ku nemiri
i mnoštvo jadova od prvi čas tiri
do tužni ovi dan, ki od nas s vesel'jem
budući pričekan priđe nam s dresel'jem.
Jer, ka nam, jaoh, sinu, sinu nam s njim rados,
do mal čas ka minu, svrnu se u žalos.
Jaoh, što je tolika nesreća vrhu nas,
ka ne bi od vika ljuvenijem do danas?
Zač vele nesreća podnijesmo, ma ova
dođe nam najveća i puna jadova;
jaoh, puna žalosti, od koje sad naše
nesrećne mladosti tužno se rastaše.
Nu jeda ljubav dâ, opeta da mirni
budemo mi vazda, pokli smo njoj virni.

PJESAN 129.

Pale su vrh mene i moje mladosti
sve želje ljuvene i gorke žalosti,
a sve toj tebe rad, izbrani moj cvijete,
toli me ljuven jad skončava krozi te;
u ki me postavi, jedina gospođe,
tvoj ures gizdavi, koji me sad ođe;
lijek tomuj nitkore pod nebom na sviti
dati mi ne more, neg sama, kruno ti.
A za toj ne krsmaj, pridraga gospođe,
molim te, lijek mi daj prije neg mi duh pođe.

PJESAN 138 B

Ostaj zbogom, mâ gospođe,
pokli sreća hoće takoj
usilovan da je rob tvoj
da od tebe sada pođe;
ostaj zbogom, mâ gospođe!

Koliko je trudno meni
tvoju lipos ostaviti,
toj ti, džilju moj rumeni,
od bolesti neću riti,
er znam da će t' žalos biti
kad od tebe sluga pođe;
ostaj zbogom, mâ gospođe!

Dobro da će s tobom biti
moja duša, srce, misao:
sa mnom neće toj otiti,
er sam tebi zapisao
još kad te sam sagledao
i stril kad mi srce prođe:
ostaj zbogom, mâ gospođe!

Dušu moju pridaju ti,
polak tebe kâ ostaje,
rad ljubavi koju ćuti,
doći sa mnom er ne haje,
zašto, družu, tvoja sva je,
dokli prika na me dođe!
ostaj zbogom, mâ gospođe!

Još ti hoću ostaviti
srce moje, draga vilo,
komu hoću narediti
da te služi vele milo,
dokli opet moje tilo
i bez srca k tebi dođe;
ostaj zbogom, mâ gospođe!

A od misli što ću t' riti
nego da njom vladaš, vilo;
da te bude svud sliditi

kud godi je tebi milo,
kakono je vazda bilo,
otkli na te, kruno, pođe!
ostaj zbogom, mâ gospođe!

Vjeru ku sam tebi dao,
vjernu ti ću ja hraniti,
umrijet za nju da bih znao,
a neg koji trud podniti;
od svakoga nju ću kriti,
dokoli me moj duh ođe;
ostaj zbogom, mâ gospođe!

Nu u vjeri, ku si meni
virno vazda ti nosila,
otkli začuh stril ljuveni,
kijem si srce me ranila,
postoj krepko, kruno od vila,
dokle t' sluga opet dođe;
ostaj zbogom, mâ gospođe!

PJESAN 159.

Što no je ružna stvar ušima slišati,
nije trijebi toj nigdar u pismu legati.
Togaj cić moj ti svjet, ne legaj toj nigdar,
jer ne čuh na saj svijet do danas grubšu stvar.
Prem je toj za žene i ljudi od ništa,
ke krijepost ne scijene, neg takaj smetlišta.
Govoru ovo vam, što bih ja činio,
jer me je bio sram kad sam toj vidio.
Togaj te molim rad, kom ovi lis imaš,
za moju ljubav sad na oganj da ti daš.
Ako li stvari hoć' krjeposne legati,
toga ćeš lasno moć do volje imati,
najliše od onijeh, ki ljube pošteno,
od vila od svojijeh što pišu ljuveno.
Mnokrat su žalosne njih pjesni te vele,
a mnokrat kripodne, a mnokrat vesele;
a nije kako tuj poganijeh sramota;
molim te toj me čuj, tako ti života!

PJESAN 167.

U vrijeme najgore, na zemlju kad pada
lis dubja od gore i cvitje s livada,
zgodí se, oni cvit, kî našu dubravu
činjaše na saj svit od dubrav svih slavu,
vrhu svijeh nebese višnji bog da svoj raj
još većma uresi, uze nam cvitak taj.
Toga cić ovi grad sada je ostao
jakino dubak mlad kad mu 'e lis opao;
ali jak s' livade, pod svaku kad stranu
cvitak im otpade, ter crne ostanu;
a ja pun boljezni, jer nebog već ne znam,
što spijevat u pjesni, kad taj cvit ne gledam.
Neg boga sad molju da moj plač pogleda
i moju nevolju, ter da mi milos dâ,
pokoli uze taj cvit ovoj dubravi,
i mene u svoj raj da skoro postavi.

PJESNI BOGOLJUBNE (IZBOR)

1.

Gospođe poštene, danas je dan petak,
trijebi je da oždene svjetovne misli svak,
i mis'o da stavi sa svu moć na muku,
koja nas izbavi hudobi iz ruku.
Evo vam posilam da istom jedna vas
prolegat' bude vam za mao jedan čas.
Svršena nije stvar; davši bog i kako
da svršim i kadar, činit' ću svakako
da ju vi imate, neka daj kad godi
tuj muku slišate, koja nas slobodi
od muke velike, i ka nas postavi
gdi ćemo u vike pribivat' u slavi,
neg ako samohoć sagriješi tko od nas
ter zatoj bude poč' osuđen u propas,
od koje višnja moć svijeh da nas obrani
i da nam čini poč' izbrane gdi hrani.
Molim vas da sada molite vi boga
na svrhu da mi da skoro doć' od toga;
ino vi neću rijet', bog vi dug život daj
i dobro pak umrijet', a poslije vječni raj.

2.

Pozrite Jesusa krstjani jedan čas
od krvi i suza umiven gdi je vas;
pozrite slavnu put, koja nam otvori
višnjega raja put a đavla umori;
viđ noge i ruke pribjene gdi stoje,
cjeć da nas od muke pakljene razdvoje;
pozrite od drače korunu na glavi,
tko da sad ne plaće cjeć božje ljubavi?
tko da se ne stvori u suze odi vas,
gdi prsi otvori sulicom zacjeć nas,
gdi za nas umrije car od svijeta i nebi?
Velik ti ovi dar krstjanom ovi bi,
rad naše ljubavi da ovi smrt obra,
cjeć da nas postavi u vječna sva dobra.
Smislite jedan čas, odslužit' je li moć',
da gori svaki nas plamenom dan i noć.
Ja cijenim, nitkore takojzi milosti
odslužit' ne more ni u po zadosti.
Cjeć toga sa svu moć daj haran budi svak,
tko neće s dušom poč' u vječne muke pak
i svak se poboli srčano za svoj grijeh,
prikloni ter moli da nam ih prosti svijeh.
Zač Jesus velik dar i službe ne čeka
neg samo jednu stvar: skrušen'je čovjeka;
a lasna stvar je taj, zatoj se svak skruši,
tko želi vječni raj i pokoj steć' duši.

3.

Plaćući u suze smjerno te ja molju,
daj mi znat' Jesuse, neka se daj bolju,
koji toj uzrok bi ki toli nemilo
na križu tuj pribi prislavno tve tilo?
što li ti na glavu s'taviše od drače
korunu krvavu, tko vidi, da plače?
za koja zla djela napi se ti žuč?
zašto li od tijela takoj duh razluči?
zašto li prsi tve sulicom probiše,
ter proli krvi sve i vode što biše?
Meni se taj muka dostoji za moj grijeh,
a tvoja odluka umrijet' bi za svijeh.
Vaj zašto ja tvoju tuj muku ne podnijeh,
ki vječnu dostoju podnositi' za moj grijeh?
Kako ću moć' igdar odslužit' zadosti
za toli slavan dar, za tej tve milosti?
Ja tijelo i dušu darivam sad tebi
u vijeke da t' služu na svijetu i nebi.
Ino ja ne umijem učiniti' ni mogu
neg ti se dat' sa svijem kako no sve bogu,
koga ću ja slavit' dokli me pod kamen
smrt bude postaviti' i u vijek i amen.

4.

Nuđer me pogledaj, grešniče, na križu,
za dati tebi raj, vas krvav gdje višu;
nu malo pozri sad gdi noge dah probit'
neka te dočekam ako hoć' meni prit';
viđ ruke gdi držu raspete, er hrlim
kako stvar najdražu da te ja zagrlim;
viđ kopjem gdi srce otvorih tebe rad,
da se mož' od smrce od vječne skriti sad.
Promisli koliku nosim ti ljuvezan,
gdi za te toliku podnesoh boljezan.
Ostavi dake grijeh, pokaj se od zloba;
er ti ih praštam svijeh u svako ja doba.
Poznaj me er sam ja koji sam zgar s nebi
prišao iz raja za dati raj tebi.
Ja za te trud podnijeh veličak i muke,
od đaval da te zlijeh izvadim iz ruke;
ja podnijeh pokoru za grijehe za tvoje,
da ti mož' poć' goru, blaženi gdi stoje.
Potom te od kala, grešniče; stvorih ja,
sva tebi ostala podložih stvorenja,
a tebe izvan svijeh satvorih samoga
i obrah i uzeh, čovječe, za moga.
Tim pusti ovi svijet, ki ti ino ne daje
neg kako ljeto cvijet, ki zima skončaje;
er te ja za svijet saj ne stvorih, neka znaš,
neg da moj vječni raj s anđelim uživaš.
Ostavi jur zlobe, pokaj se za tvoj grijeh,
odrec' se hudobe i đaval pakljenijeh,
ter pridi na pospjeh, dokli te ja čekam,
grešniče, kako t' rijeh, da ti raj vječni dam.

5.

Ako ste i kadar po svijetu vi hode
za jednu čudnu stvar, o slijepi narode,
pozrivši uzgori smišljali, nebesa
od ništa tko stvori i sva njih čudesa,
ali pak s istoči na sunce gledaje
proć sebi gdi oči obratit' ne daje,
bez broja zvijezde pak, kad mrkla noć pride,
kijem se čudi svak, načine ke slide,
i mjesec, ki viku ne stoji na mjeri,
nego li prem njeku zamjernu ćud tjeri,
i rijeke, iz gora iz suhijeh ke teku
na ponor put mora ne pristav čas vijeku,
i nigdar još zatoj široko toj more
nikako mimo svoj kraj uzit' ne more,
i čuda još koja nije moć' izreći,
zašto ih svijes moja ne može doseći,
ter vi da od toga stvorca znat' želite, -
na križu eto ga pribjena pozrite.
Može bit' da ga vi u slavi cijenite,
koju on ostavi, kako svi vidite,
er s neba na svijet saj na tuj smrt hotje doć'
za dat' nam vječni raj i đavlu slomit' moć.
Smislite, za vaš grijeh na što se dopusti,
od đaval da vas svijeh slobodi iz usti.
Toga cječ kami je i tvrđi neg kami
tko se ne oblije groznijemi suzami
smišljaje na svoj grijeh i ljubav njegovu
da on sam za vas svijeh htje prijat' smrt ovu.
U čudne ljubavi, ku izrijet' nije moć',
da on raj ostavi a na smrt hotje doć'.
Stvoren'je sve plače, gdi mu je na glavi
taj kruna od drače cječ naše ljubavi,
na glavi, anđeli kojoj se klanjaju;
mislite sad je li žalos još u raju,
pozrite na lica s krvavijem kosami,
ke slavi danica sa svijemi zvijezdami.
Nut ruke gdi stoje, ke čavli probiše,
vas ovi svijet koje od ništa stvoriše,
stoje mu raspete, er želi i hrli
da tebe, zli svijete, k sebi sad prigrli.
Noge su s čavom još pribjene radi vas,
kojijem su za podnož nebasa i svijet vas.
Tko će bit' sad kami da mu grob pokrije?
Grešnik, ki suzami vas se ne oblije;

zač će taj tvrđi bit' neg mramor od gore,
er žalos na saj svit veća bit' ne more.
Plači sad dake svak, er ste vi uzrok vas,
tko neće za grijeh pak u večnu poč' propas;
er eto viđ, gore i dubja i kami
i rijeke i more i sunce s zvijezdami
gdi plaču smišljaje stvoritelj oda svijeh
pogrđen tač da je i raspet za vaš grijeh;
toliko veće mi, koji smo uzrok vas,
imamo suzami cvliti po svak čas,
da bi nam prostiti hotio uzrok taj
i svijeh nas primiti na milos u svoj raj.

6.

O majko djevice, o kćeri od sina,
o slavna kraljice od nebes jedina,
anđeli i sveti na nebu ku slave
i još te izrijeti ne mogu tve slave,
a neg li grješnik ja, ki želim proslavit'
tvu milos, koja sja vrh neba i na svit;
da pijeskom riječi me a ingvas da more
a knjigom nebo sve stvorit' se da more,
tisući jedan dil izrijet' se vik ne bi
mogao tvojih dil, koja su u tebi.
Rad bih te ja slavit', djevice prisveta,
al ne znam što pravit', er s' od vik začeta,
grijeha ni jednoga u tebi vik ne bi,
porodi ti boga od svijeta i nebi,
ki nebo i svijet vas od ništa satvori;
u tvoje zacječ nas prsi se zatvori,
koga svijet zauzeti i nebo ne može;
tko će toj izrijeti, neg ako ti bože,
od slave tve mrva rekla se vik ne bi,
zašto si ti prva kon boga na nebi,
od svake milosti kladenac ti jesi,
svakom te kreposti višnji bog uresi;
ti rodi onoga, koji te satvori,
čovjeka i boga, ki nam raj otvori.
Ne bih rad, gospoje, želeći proslavit'
kreposti ja tvoje na niže postaviti'.
Er ako nije moć' izreći togaj vijek,
kako ću vrha doć' umrli ja čovjek?
koji sam u grijesijeh i začeti i rođen,
u muke za ke bjeh pakljene osuđen,
neg slavni tvoj sinak, koga ti porodi,
svojom me krvi pak od toga slobodi,
prid koga ja ne znam kako ću doć' na sud,
u grijesijeh ere sam zapleten oda svud;
ako me gospo tve prid sinkom ne budu
pomoći molitve, ja molim za ludu.
Tijem pokli gospođe dostoja da rodiš
Jesusa, ki pođe za dat' nam raj na križ,
i koji za naš grijeh umrijet' se dopusti
od đaval da nas zlijeh slobodi iz usti,
moli ve ti njega da ne da on mene
rad grijeha mojega u muke pakljene,
neg da mi oprosti i da sam njegov ja,
pokli su milosti njegove bez broja;

moli još oca ti i duha svetoga,
er boga u sve tri ja držim jednoga,
koji bi prije neg svijet i bit' će, kad plamen
čini ga izgorjet', i u vijek i amen.

7.

Zdrav križu prisveti, zdrav sveti bilježe,
po komu na svijeti svaka nam zla bježe.
Zdrav križu, po komu spasenje ufano
na saj svijet svakomu s nebesa bi dano.
Zdrav križu, ki nas svijeh oda zla izbavi,
u koje prvi grijeh vas narod postavi.
Zdrav križu, bez koga duhovno spasen'je
nikomu od boga dalo se do sad nije.
Zdrav križu, koji si dostojal o tebi
stvoritelj da visi i svijeta i nebi.
Zdrav križu prisveti, ki nam sva dobra da,
koja se izrijeti ne mogu nikada.
Zdrav križu, po komu višnji bog htje dati
spasen'je svakomu tko bude ufati.
Zdrav križu, ki jesi satvoren da se nam
o tebi objesi spasen'je svijem dušam.
Zdrav križu, koji smrt od smrti naše bi,
koji sam može strt' svu oblas hudobi.
Zdrav križu, koji bi vrhu sva ostala
dopušten od nebi da si put od kala.
Pravo bi togaj rad svak na svijet umrli
da srcem tebe sad i dušom zagrlj;
pravo bi vas narod krstjanski najliše
prislavni da tvoj plod u srce upiše;
pravo bi dan i noć, pravo vi hip i čas
da tebe sa svu moć proslavlja svaki nas.
Nu slavu tuj tvoju tko će moć' izrijeti,
ne pristav ku poju anđeli i sveti?
er slavna tva krepos božju nam obrati
rasrdžbu u milos, ku nam grijeh prikrati.
Molimo cječ toga Jesusa, koji bi
nam poslan od boga i raspet na tebi,
da nam se smiluje, ter da nam grijeh prosti
i da nas daruje njegovom milosti,
za muku, na tebi ku za nas propati,
da pokoj na nebi bude nam svijem dati.

8.

O prisveta i blažena
božja majko i djevice,
vrh anđela svijeh kraljice,
od boga si okrunjena,
O prisveta...

Kad andio vam navijesti
da ćeš sinka poroditi,
reče: vazda ć' dijeva biti,
duh će sveti u te sljesti,
koji te će pak uzvesti
na nebesa vrh svijeh žena.
O prisveta...

Prije neg bog svijet satvori,
prid njime si vazda bila,
vazda draga, vazda mila;
po tebi se raj otvori,
ki se za grijeh nam zatvori
kad sagriješi prva žena.
O prisveta...

Utočiste s' svijeh grešnika,
milosti si svake puna,
od svijeh žena ti si kruna,
a svijem svetijem ti si dika,
djevicam si svijem prilika,
vrh svijeh nebes uzvišena.
O prisveta...

Pokli gospo imaš ime
da si majka od milosti,
moli sinka da nam prosti,
er sve možeš ti prid njime,
samiri nas gospo š njime,
er si prid njim ti čuvena.
O prisveta...

Umiljenstvo gospo vaše
prid bogom je vazda bilo
vele drago, vele milo,
kako djevstvo i još draže;
zatoj primi molbe naše,
pokli s' toli umiljena.
O prisveta...

Slava tebi gospodine,
od djevice ki se rodi,
ocu i duhu, ki te uplodi.
da vijek slava ta ne mine,

neg još kad svijet vas pogine,
da je u vijek uzmnožena.
O prisveta...

9. **Kosti od mrca govore putniku.**

Putniče ustavi jedan čas stupaj tvoj
ter pamet postavi na pismo na ovoj:
Što si ti, to ja bjeh; što sam sad, bit' ćeš ti.
Ja veću ne vidjeh istinu na svijeti.
Tijem smišljaj dobro ti i u dan i u noć,
kad budeš umrijeti, gdje ti će duša poč'.

14.

Pjesan koja se poje u veliki petak kad se adorava sveti križ

O narode pristupite
poklonit' se Isukrstu,
ki za tebe mre na krstu
da od smrti odkupi te.
Križu sveti i blaženi,
sačuvaj nas od napasti,
da budemo duše spasti,
a hudobe sve odždeni.
Kleknuvši te svi molimo,
nemoj gledat' grijeh naše;
milosrđe pozri naše,
er se za grijeh svi bolimo.
Ti si lijek od naše rane,
er si zmija ti broncena,
kelomna si ti ognjena.
da ne bismo zašli s strane.
Klanjamo se, križu, tebi,
zašto biljeg oni ti si
gdi spasen'je naše visi,
i drugoga nije pod nebi.
Sad je vrijeme da svak plače
dušom, srcem i očima,
da proštenje grijehom ima
i da dušu svu oplače.
Boga srcem svak zazovi
govoreći: kako može
tvoja pravda podnijet', bože,
za grijeh za naš da mre ovi?
Ja sagriješih, a pokoru
prav podnosi za grijeh za moj,
i još moli da sve ovoj
bog na nebu prosti goru.
Nije ovo dub laživi,
s koga zmija hotje rijeti:
tko ije š njega, neće umrijeti;
ki jedom nejesu živi.
Dub je ovo, s koga voće
kad skrušeno tko blaguje,
njeki život drugi čuje,
kojijem živjet' u vijek moće.

Na koljena svi kleknite,
udrite se svi u prsi,
svoje zlobe svak povrzi,
ter prošten'je svi prosite:
prosti puku tvomu bože,
milostivi gospodine,
da tvoj narod ne pogine
a hudoba ne primože.
Ti pogledaj na grijeh prvi,
ki je, vas puk otrovao
i u ruke đavlu dao,
oplači ga tvojom krvi.
Inoga nam nije lijeka,
zatoj ti k nam s neba dođe
i tijelo nam tvoje ođe,
da odkupiš ti čovjeka.
Svi se za grijeh velmi kaju,
a vrijeme je od milosti,
zatoj puku tvomu prosti,
da te slave svi u raju. Amen.

15.

Je li tko i kadar odslužit' mogao
najmanji jedan dar, ke nam je bog dao?
Pridobri moj bože, ja cijenim da čovjek
odslužit' ne može, da ognjem gori vijek.
Ti meni dâ dnšu, ka bješe pričista,
da tebi njom služu sva moja godišta;
a ova grješna put učini da duša
ostavi pravi put, ter tebe ne sluša;
čistoću, ka prije u njojzi čudna bi,
veće je sad nije, er je svu izgubi;
i za sve tva vira svakomu, tko hoće,
sve naše opira od grijeha gnusoće,
ali put prokleta, pakljena ter napas
i zloba od svijeta rve me svaki čas,
nevoljnu ter dušu ako kad oplačem,
opet ju izgnušu, najveće toj plačem;
er kad je ovi duh u puti ovojzi,
ne da se u posluh naredbi tvojojzi.
Zatoj te ja molju da me ti pomožeš
u ovu nevolju, ki lasno sve možeš;
dušu mi iz ove tamnice slobodi,
neka se nazove tva raba kad godi,
neka pak u vike proslavlja u raju
tve slave velike, gdi sveti spijevaju.
Er dokli u ovoj svezana jes puti,
po svak čas čini boj i nemir š njom ćuti;
krila će, tuj pasti i misli zle tada
pakljenoj napasti, koja mnoom sad vlada;
er gdi si bože ti, ondi je raj pravi;
nije tuj napasti, neg tebe svak slavi;
tuj se zla ne čuje, nit se zna grijeh što je,
neg se tuj miruje i slava tva poje.

PJESNI OD MASKERATE

1.

Što ste blijedi s malom snagom?

nemojte se vi pripasti;
njetko zove mene vragom,
njetko đavlom i napasti.

Koliko smo zla imena,
nijesmo toli zlobne ćudi;
od nas nije strah ni ženâ,
a neg da se straše ljudi.

Što se smjeje svaki od vas,
pokli nije nijednoga
pri kom nije jedan od nas,
od velika do maloga.

Što li mi se svak začudi
videći me ovdi naga,
pokli nije od svijeh ljudi
ki ne ima svoga vraga.

Tko će rijeti bez nas da je,
slagati će svaki od vas;
zasve ljudi da nas taje,
svaki ima svoju napas.

Ne dođoh vam kazat mene,
er svak od vas vraga ima;
imaju ih po sto žene,
neg ne stoje vazda s njima.

Vidite me sad velika,
a sad mala, gruba dosti;
promjenjujem sto prilika,
jer u meni nije kosti.

Svi priliku znate našu,
tim ne dođoh kazat mene,
nego narav da vam kažu
od općine od pakljene.

Mi smo ženam vik činili
i činimo rodit s mukom,
er smo prvu privarili
ne dinarim neg jabukom.

Ter od taj čas mi imamo
nada svjema kripas taku,
mnogo lasno da varamo
takoј mudru kako svaku.

Sve nas zatoј nenavide,
zašto im je na nas žao,
ter da mogu, kad nas vide,
vrgle bi nas u pakao;

da nas vide posred pakla
gdi noć i dan mi stojimo,
ne bi odtle nas izmakla
dokle dušu ne pustimo.
Zasve zatoj da nam čine,
svaka nam je od njih draga,
er nam taj trud brzo mine
a dođe nam opet snaga.
Kada vidi da se koji
od nas tvrđe njoj oholi,
ona ga se manje boji,
ter slomiti togaj voli.
Lje se žena ne nahodi
jaka slomit vragu silu,
neg s njom ki oholo hodi
u pakljenu pade pilu.
Zasve da se od tej spile
ne budemo mi bojati,
tuj se krate naše sile,
ter počnemo mi plakati.
Tko bi mogo vjerovati
da plačemo tada milo,
da se tuj plač ne obrati,
... er bi gore bilo.¹
Tuj u paklu nam usteku
bijeje pjene iz čeljusti,
ter učine kako rijeku,
od tuge se duša pusti.
Svi smo čudne mi naravi,
kako čuste sad od mene;
ma da pamet tko postavi,
čudnije su stokrat žene.
Vesele se, u pakao
kad letimo strmoglavi,
a poslije im bude žao,
kad nas pakô taj izdavi.
Tko bi volju ispunio
od prokletijeh ovijeh žena,
mogu reći da bi bio
taj satvoren od kamena.
što imati že le tvrdo,
kad imaju toj u ruku,
sve izmeče same grdo,
pak imaju zatoj muku.
Kad bi s njome vazda bila

¹ Praznina u rukopisu.

kako s ljudim vrag i napas,
svaki bi ju čas morila,
da zna umrijet s njome taj čas.
Prem bog žene cić pokore
zacić naše na svit stvori,
da nas tužnijeh vazda more,
da svak za nje vazda gori.
Vjerujte mi što vam kažu,
riječi ke se vam govore,
sve vam za smijeh istom lažu,
žene đavle er ne more.
Neg smo svi mi vražje ćudi,
er u paklu svaki voli
i dan i noć da se trudi
za grijeh oni naš oholi.
Ter ki tvrđe glavu diže
cječ proklete oholasti,
ončas bude pasti niže
doli glavom u propasti.
Kad nas narav na svijet stvori,
ne učini oči u nas,
da nas strahos ne umori
gledajući tamnu propas.
Zasve da tuj nije zrake,
neg tamnosti njeke čudne,
mi umijemo pute svake
bolje neg vi ovdi u dne.
Proskaćemo gori-doli
sjemo-tamo udaraje,
i ništor nas ne zaboli;
tuj nam narav kripas daje.
Ter još dublje tuj upasti
sa svom snagom nastojimo,
ma u našoj nije vlasti
da mi dugo tuj stojimo.
Er pakljene tej vrućine,
kako čuste vi od mene,
bljuvati nam ončas čine
iz čeljusti bijele pjene.
Oholas je naša taka
da nam čini dvizat glave,
pak smo mehši od bumbaka,
er nas pakli ti izdave.
Kad nas pakô taj izmori
i kad vidi od nas veće
da ne ima što da gori,
opeta nas nadvor meće.
Prostitute mi, drage žene,

zašto slagah ovoj od vas;
ja ne tajim, mnokrat mene
da smiriste i svijeh od nas.
Vi ste mile, vi ste blage
mnogo veće nego ljudi,
ne mrzite vi na vrage,
prem ste njeke naše čudi.
Vi studena ogrijete,
obučete mnokrat gola,
vi nemoćna podvignete,
a slomite vi ohola.
Ovi svjet moj sada čujte:
kako dosad tako i naprijed
u ljubavi napredujte,
er je mnogo dobar taj red.
Ovo meni oholasti
govoreći s vama dođe,
trjebu je mi u propasti
u pakljene da se pođe.
Cić toga vas smirno molju,
za zlo meni ne imajte,
er od pakla imam volju;
to je narav naša, znajte.
Evo čujem družbu moju,
gdi se spravlja doći sada,
da vam svire i da poju
ovijeh svetac od poklada.
Svaki ima surlu glatku,
mnogo ljepšu neg pastiri,
svaka čuti rados slatku,
kad joj surla taj zasviri.
Nut ih mirno poslušajte,
i muče se svak namjesti,
od njih straha ne imajte,
er će oto sad izljesti.

2.

Svi mudri govore da dijete stojeći
u majci da more koju god stvar reći,
ter da mu budu rijet': bi li ti sada rad
izljesti kad na svijet? rekal bi: ne, nikad.
Jer vele da druga narav jes običaj,
ter čini sred tuga da para mir i raj.
Evo ja stvoren bih u tamnoj propasti,
gdi ništor ne vidih neg strašne tej tmasti.
I za sve u jami u tojzi vrućine
da mnokrat suzami cvilit' me učine,
ništore ne manje, kako rijeh, običaj
oganj mi čini nje ugodan vele taj;
u nju me suđena tisnuše u trudu
za napas od žena na saj svijet da budu,
ter narav prokleta čini mi svaki čas
da želim opeta u tamnu poč' propas.
Na dvoru ja što stah, zaman mi sve pođe,
služeći er strajah u jedne gospođe,
držeći svaki put na ljubav prignut' nju,
jaoh ali ne htje čut' riječ moju najmanju;
ni službu ni suze ni ljubav ni dare
u milos ne uze od mene nigdare.
Al neka sve stoji, nu viđte ovi mijeh,
uzdaha pun koji donesoh ja mojijeh,
ke svak čas podirah za ljubav veliku,
neg nebog umirah za rajsku nje diku.
Još vam ću rijet' goru, er ona ista me
čini stat' na dvoru za vratmi od jame,
u koju želeći vratit' se ja donijeh
za biljeg za veći uzdaha ovi mijeh,
da ga vam prikažu i neka izgore
na slavu na vašu, da me već ne more.

3.

Tko čini što može, taj zakon obsluži
i nitkor ne može da se na nj potuži.
Suđeno meni bi da služim ja njekoj,
u ke se izgubi sva služba i trud moj;
ne slah joj u dare kamen'je pridrago,
ni nijedne dinare ni zlato ni blago,
neg tužno me srce njoj davah u poklon
da je nje do smrce; ne htje ga napokon.
Ne mogoh ja veće učinit' neg li toj;
što sam kriv kad neće taki dar primit' moj?
odlučih tada vam srce toj donijeti,
i rukom mojom sam činit' ga zgorjeti;
pokli ga gospoja ne hotje, ku dvori,
neka ga činim ja svršeno da zgori.

4.

Čujte žene, ke ištete
duši pokoj i mir steći,
er bez truda i bez štete
sad vam se će način reći.
Trjebu je vam u ljubavi
da s iskrnijem pribivate;
to vam boži zakon pravi,
koji dobro vi poznate.
Kad potreban stvar poželi,
ke od veće vi imate,
toj vam dobri zakon veli
da nas njome ugledate.
Er kad žednijem piti date,
i kad gole obučete,
i studene ogrijevate,
duši pokoj vi stećete.
Na vrata smo vam naprli,
svaki nebog štapom kuca,
od žeđe smo svi umrli,
od studeni svaki puca.
Nu pozrite tuge naše,
ter umorit' nas nemojte,
neg li mlake juhe vaše
studenijeh nas vi napojte.
Na meku smo željni leći,
željni malo juhe vruće,
er bi svaki sad u peći
uljezao u goruće.
Blago vam, er duše vaše
lasno mogu pokoj steći
jednom krincom vruće kaše
a na odru vi ležeći.
Štape ove ne nosimo
da ištemo od vas zlata;
ogrijat' se mi prosimo
na čestita vaša vrata.
Nevoljni smo zabogari;
sad možete raj dobiti
udijeliv nam one stvari,
ke vam neće manje biti.
Zatoj veće ne krsmajte,
kad se raj steć' lasno more;
nevoljnijeh nas ugledajte,
neće ni vam biti gore.

5.

Iz daleka sužnji gremo
jeda bismo naprosili
čijem bismo se otkupili,
da u ropstvu ne umremo.

Iz daleka...

Bez broja je prošlo dana
da u ropstvu pribivamo;
a vi znate od sužana
kolika je žalos samo
da slobodu ne imamo,
što najdraže reć moremo.

Iz daleka...

O gospodo plemenita,
pokli milos vaša slove
i bogastvo dokraj svita,
molimo vas, na nas ove
pogledajte vi robove,
gdi u gvozdijeh klopoćemo.

Iz daleka...

A gospođe vi gizdave,
pokli slavnu milos vašu
vrh svih inih na svit prave,
vid'te tužnu mlados našu,
ter ne bran'te stvar najdražu,
da se njome pomožemo.

Iz daleka...

Dobro znamo svaka od vas
milostiva velmi da je,
tijem pozrite srcem na nas,
pokli znate plata ka je,
za toj djelo ka se daje,
prid oči ju vam dajemo.

Iz daleka...

Blago vaše jes veliko,
ter se neće ni poznati,
kad nam date nekolicu,
neće zatoj vam lipsati;
gospodari neće znati,
a spovidjet mi nećemo.

Iz daleka...

Toj li sluga koj trjebuje,
naprijed sjemo pristupajte,
koga hoće da kupuje;
što smo blijedi ne gledajte,

nut nam malo mesa dajte,
opretiljat kako ćemo.

Iz daleka...

Rad togaj vas svijeh molimo,
počnite nas kupovati,
vam robovat er volimo
i kopati i orati,
i dan i noć rabotati,
a izvrsno toj umijemo.

Iz daleka...

Svaki od nas u ledini,
protrapio ju kako on hoće,
lijep vinograd da t' učini,
da do ljeta rodi voće,
vjerujte nam kako hoće
gdi fatigat mi počnemo.

Iz daleka...

Ovi umije vunu presti,
ovi drugi umije tkati,
taj bječvice umije plesti,
tomuj mesa daj skuhati,
da ćeš prste ogrizati,
slas mu izrijet ne umijemo.

Iz daleka...

U vaše se zatoj ruke
milostive pridavamo,
moleći vas ove muke
čin'te da mi ne prijamo;
hotjejte nas kupit samo,
da se uz vas pritisnemo.

Iz daleka...

6.

Nemojte nam vi zazrjeti,
er smo prišli odi sada
ostavivši naša stada
slavno mjesto sej vidjeti;
možemo vam pravo rijeti,
radi želje segaj grada
ne hajasmo dažda, grada,
ni trud svaki mi podnijeti.
Nemojte nam...

Velike smo čuli slave
od vašega segaj grada,
da nadhodi sve države
od istoka do zapada;
još gospodu u njem prave,
kijem prilike nije sada,
i zamjerno da se vlada,
ter mu slike nije na svijeti.
Nemojte nam...

Također nam spovidješe
da su odi lijepe vile,
i kako su mnozijeh riješe
njih ljepotom zadržale;
tuj nam srca svim umriješe
kako bi se prije vidjele;
rijesmo, kad bi one htjele,
na njih službi svi umrijeti.
Nemojte nam...

Čuj nam nitko ne zabavi,
er smo stada ostavili;
zabavite vi ljubavi,
ka nas na toj svih usili;
kad ne mogu jaci lavi
ljuvenoj se otet' sili,
mi li bismo jači bili
ljubavi se toj oprijeti?
Nemojte nam...

Po kom stvari tej začusmo,
ke nam od vas tuj kazaše,
jednaga se svi ganusmo,
ter ođosmo onijem paše,
a hrlo se mi dvignusmo
podbiv ištom surle naše,
š njimi doc' u mjesto vaše

svirit' ovej dni i pjeti.
Nemojte nam...

7.

Pastijeri smo od Bobana
radi zime, radi glada
ostavili naša stada
od ovaca i ovana;
a mnokrat smo Dubrovnika
razumjeli čudne hvale,
navlaš slavnijeh vašijeh dika,
ke su lačne napitale,
i studenijeh ogrijale,
ki ne imaju svoga stana.

Pastijeri smo...

Rekoše nam putom hode:
godišnjicam ljepše je tamo,
ispod Piča ter ih vode,
da im metu kuću samo;
a mi posle svake znamo
potrebne za vaših stana.

Pastijeri smo...

Odlučismo radi toga
u Dubrovnik odi doći;
primite nas radi boga,
mi vas ćemo služiti moći,
ne gledamo zimne noći
ali duzijeh ljetnijeh dana.

Pastijeri smo...

8.

Iz latinskih strana gremo
ni cječ rati ni cječ glada,
neg cječ slave segaj grada,
koju tamo razumjesmo,
a služiti mi ne umijemo;
za to rijesmo da od sada
s vaše službe mi nikada
odijelit' se ne budemo.

Iz latinskih...

Mogli bismo u gospode
mi dvoriti i onamo;
ali oni često hode
na bojeve dalek tamo;
a od take mi nezgode
veomi se uklanjamo,
zašto narav tuj imamo
da se ljubiti' mi hoćemo.

Iz latinskih...

Razumjesmo blago vaše
i vaš razum velik da je,
ljepote nam još kazaše
od gospođa odi da je;
tijem nam srca zavezaše,
nitko platu da ne haje,
u pjenezu ka se daje,
nego milos, ku ištemo.

Iz latinskih...

Tim želimo, o gospoje,
da najprvo vi poznate
sve kreposti, u nas koje
za istinu nać' imate:
svaki od nas lijepo poje,
ljepše igra nego znate;
naše tance da zgledate,
znale biste što umijemo.

Iz latinskih...

Tko bi kamen toli bio,
zagledavši vaše dike,
znavši da im nije vidio
do danaska vik prilike,
da se ne bi priklonio
služiti vam po sve vike
za lijeposti za tolike,
koje izrijet' ne umijemo?

Iz latinskih...

Ne ištemo od vas plate,
o gospođe izabrane,
u pjenezu da nam date,
ni haljina ali hrane,
neg da milo izvidate
u srdašcijeh naše rane,
koje nam su od vas dane,
kroz ke željno umiremo.

Iz latinskih...

Tijem dođosmo, lijepos vašu
da molimo svi općeno,
kako na svijet stvar najdražu,
ku žudimo mi svršeno:
obljubite službu našu,
molimo vas umiljeno,
da služimo vas ljuveno,
što možemo i umijemo.

Iz latinskih...

9.

Nesrećni su ovi družu
i nemirni u svem dosti,
za sve da nas cijene družu
nadijeljenijeh sve radosti,
a našojzi jaoh žalosti
nije prilika nać' pod nebi;
do danaska er mladosti
nemirnije na svijet ne bi.

Tvrdo ti se svi varaju,
ki u blagu segaj svijeta
cijene rados jak u raju
i mir da im od svud cvjeta;
po tomu bi svaki od nas
mogao se blažen riti,
i dan i noć i hip i čas
mirno živjet' i umriti.

Koju godi stvar požudi
prinesrećna naša mlados,
velmi trjeba da potrudi
za najmanju steći rados;
još ako ju steče kada,
u brzo se š njom razdili,
ter od muke i od jada
bez nje grozno poslije cvili.

U sužanstvu tko pribiva,
još slobodu ufa steći,
ter kad godi mir uživa
i blažen se može reći;
a mi nigda ne ufamo
neg žalosti i nemire,
prid očima ke gledamo
i koji nas vazda tire.

Da cvijet dođe nam u ruke,
stvoril bi se taj čas dračom,
za uzmnožit' naše muke,
i žalosti s većijem plačom,
ter za biljeg naše smeće
tužno ruho sej nosimo,
ko zlameni sve nesreće
i nemire, ke patimo.

Tijem gospođe izabrane,
prikiono vas svih molimo,
nu smislite naše rane
i nemire, ke ćutimo,

ter ljuveno pogledajte
na nemirnu ovu družbu,
ku gođer nam pomoć dajte,
neka vam smo vik na službu.

10.

O gizdave lijepe vile,
koje mirnijeh u radosti
nijeste prvo nas vidile,
nego tužnijeh u žalosti.
Nijesu naša blijeda lica
kako njegda od nemira,
poniknula zemlji nica,
ni nam srca jad podira.
Nu je naša mirna mlados
od ljubavi i ufan'ja
stekši pokoj i svu rados
kon vašega vrijedna stun'ja.
Er drag pogled, vaša dika
ki ljuveno k nam obrati,
dopusti nam rani lika
i svu žalos našu skрати.
A riječ medna vašijeh usti
od ufan'ja ovaj krila
sad svakomu nas dopusti,
ka nam nijesu prvo bila.
Kroz toj hoće vaša gizda
vele brzo nas vidjeti
uzdvignut' se tja do zvizda
i k nebesom poletjeti.
Er gdi prvo tužni dosti
mi bjehomo cječ ljubavi
vaše dike i lijeposti,
združī se nam pokoj pravi.
Zatoj plačni i bolesni
ki kroz ljubav sad hodite,
i na službi od ljuvezni
trudan život provodite,
primiv rados i vesel'je
ne gubite vi ufan'ja,
još da tuga i dresel'je
privede vas do skončan'ja.
Zašto sluge od ljubavi
mnokrat u čas platu steku,
a ufan'je tko ostavi,
platu imat' neće vijeku.

11.

O ljubavi svemoguća,
ka u srcu momu stojiš
toli gorka, toli vruća,
što me s dušom ne razdvojiš?
pokoli me ti zaveza
da do smrti budem dvorit'
onu, koja zgar s nebesa
sletje mene za umorit'.
Molim ptice, zvijeri, luge,
molim gore i livade,
da svjedoče moje tuge,
ke ću rijeti njojzi sade.
O gospođe, ka pogledom
satvoriti možeš mene
od čovjeka tvrdijem ledom,
a svrnut' me u plamene,
er od njeko jošte doba
ljubav mene na to sveza
da sam tebi ja za roba,
ter me svak čas veće steza,
ali vidiš da te virno
i srčano ja ne dvorim?
ali želiš da nemirno
i dan i noć za te gorim?
pokli nije rob i sužan,
ki dvoreći stoji svezan,
kako stojim ja pritužan
kroz prislavni tvoj ljuvezan.
Je li dake prava tužba
dvoreći te i noć i dan
da privjerna moja služba
takoj pođe sva u zaman?
Je li pravo, vjera moja
i velici moji trudi
da su vazda bez pokoja?
sama vilo ti osudi.
Ter kad pravi sud satvoriš,
molim veće da ne krsmaš,
neg svršeno da me umoriš
ali pokoj meni da daš,
da ovako vik ne stoju
jak prid suncem led kopneći
kroz jedinu lijepos tvoju,
koju nije moć' izreći.

Tim te molim da satvoriš
što ti hoćeš, draga vilo;
er ako me sad umoriš,
toj će biti meni milo.
Da nu oči ti otvori,
kad se bude poslije reći,
vjerna slugu da umori,
ku ćeš slavu na svijet steći?
A meni je toj za dosti
da ja umrijet' za te budu
rad jedine tve lijeposti,
kroz ku živem sad u trudu.
Cječ togaj te opet molju,
nemoj cknjeti veće vilo,
neg ispuni veće volju
kako bude tebi milo;
ištom veće ti ne krsmaj,
ali primi službe moje
ali prijeku ti mi zadaj;
toj te molim, ma gospođe.

12.

Drage vile i gizdave,
pokoli nas ljubav združi,
ku stvorenje svako služi,
i nebesa koju slave;
nuđer kola da se sprave,
neka slavna ova mlados
straje ovi dan u rados
rad ljubavi ove prave.

Drage vile...

Veseli se družba mila,
pokoli se svak raduje,
er prislavna ova vila
danaska se sadružuje
počan od sad do starosti,
s kojijem živjet odlučuje;
da im bog da u radosti
živjet', a pak vječne slave.

Drage vile...

Sve dubrave i sve gore
i sva polja i livade
od radosti rek' bi gore
cječ ljubavi ove sade,
a najliše vile mlade,
er izlazi na svijet vila,
ka se nije prije vidila,
prid kom zene cvijet i trave.

Drage vile...

POSLANICE I NADGROBNICE (IZBOR)

POŠTOVANOMU FRANU BUTKOVIĆU

Da se da u ruke dragomu mom drugu,²
ki ne zna me muke ni boles ni tugu.

Plače me sad mramor, moj družo, a neć' ti,
nego mi razgovor silome hoć' dati.
Vidiš li gdi me svijet s nebese ne hoće?
kako hoć' da živjet ja mogu sad veće?
Nemoj mi govorit da tuge zabudu,
neg da se umorit na prešu sam budu.
Zač ino, Frano, sad meni se ne more,
er mi gre sve nazad i sa zla na gore.
Mož' li se spomenut ove dni kad veljah:
još mi će uvenut štogodi, imam strah.
Ovo sad me tilo s dušome što drži,
smrt hoće nemilo na prešu da sprži.
Zatoj mi nigda već razgovor nemoj dat,
ako me mrtva neć' u taj čas ugledat;
neg mi rec': pokle si toliko nesrećan
pođi se objesi, ako ć' bit tugâ van.
Toj bi mi najbolje, er na svijet ina stvar
neće mi nevolje utažit nikadar.
Ter mi se vidi grijeh da me smrt sad neće,
pokli sam vrhu svijeh nesrećan najveće.
Razgovor zatoj moj na lica obrati,
molim te, i nemoj uzroka prašati.
Ovo ti drug piše oni tvoj nesrećan,
komu sve usiše i gine sa svijeh stran.

² nemamo bližih podataka o ovom Nalješkovićevu prijatelju

GOSPODINU D. MAVRU ČAVČIĆU

Ovi lis u ruke onomu da se da,
ki pozna odluke od nebes i zvizda;
u tisuću i pet sat tridesti i devet
zgodi i upisat' od marča na dni pet.

Zdrav oče poštovan veomi u bogu!
Ovo ti jadovan ni pisat' ne mogu,
a neg li u inom učinit' zadosti
z dobrotom jedinom od vaše kriposti,
koja je tolika, u našem da vijeku
nije joj prilika ni joj će bit vijeku.
ne samo u vencu, koji ti prikaza
muža na kladencu vrh gore Parnasa,
poznavši da viku spijevalac pod nebi
u našem jeziku kako si ti ue bi;
stavi te još većma u slavu visoku
bi čini sjen većma po graidu Maroku;
er koja nebesa razdrži on trudno,
pamet ih doseza i razum tvoj čudno.
Nu o čem ja velim, pokli mi nije moć'
ovomu što želim nikako vrha doć'?
Zač nigdar izrijeti ni doseć' ne bih ja
mogao pameti, kripostju koja t' sja;
ne tebi samomu ni tvojoj družini,
ni rodu još tvomu er tu čas učini;
nu još vas ovi grad i svu mu državu
postavi oče sad u vječnu ti slavu.
Od vaše krjeposti kad se ja spomenu,
cić ljute žalosti jadovno uzvenu;
jak cvitja kad stoje bez sunče svjetlosti,
tako ja bez tvoje prislavne krjeposti,
dokle mi prihuda moja čes ne da doć';
er me je od svuda stegnula sa svu moć,
ter mi je po taj put boljezan zadala,
da mi je poginut' svršeno do mala.
Zatoj te ja molju da moliš boga ti
eda mi nevolju i tuge prikrati,
ke nebog o inom ne mogu razbijat'
nego li s jedinom kriposti koju znat'.
Na svaku inu stvar pamet se ma stavi
po onomu, ki Megar uzrnnožno proslavi,

smišljaje diljinu i ravne širine,
visoku visinu i moći njih ine;
nu doseć' do nebes, kako si oče ti,
ne more moja svijes, ni na dio doć' tretu.
Taj ti mi proć tuzi oruža toj biše,
u koj me svi družu i bratja zabiše
u grobu ovomu, pravedno mogu rijet',
osuđen u komu ja stojim za umrijet'.
Nu ove kriposti neće me na saj svijet
po svojoj milosti do smrti ostavit'.
Još ufam, dobrota neće oči tva
za moga života, more bit' ni mrtva.
Zatoj te sad molju rargovor da mi daš
u ovu nevolju, kad način uzimaš.
Družbu tuj pozdravi, koji me znaju; daj,
toj ve mi opravi i s bogom ostavaj.
Ovo ti iz groba tamnoga lis piše
oni, ki za roba dava t' se i niše.

GOSPODINU NIKŠI ANDRETIĆU³.

Kada se prigodi da čovjek na svijeti
bude se s kijem godi srčano ljubiti,
ter kad se od taj dva jednomu dogode,
kako ovi svijet dava, ke godi nezgode,
oni se uzboli rad togaj zla drugi
ne manje nego li ki bude u tugi.
Što hoću ovoj rijet'? Bog koji sva vlada
tako ktje da umrijet' bude tvoj drug sada;
česa rad po kom toj uši me začuše,
oćutih nepokoj i nemir do duše
smišljaje žalosti velike da ćeš sad
i u po zadosti podnositi' togaj rad;
zač kako vrijednu stvar tko bude izgubit',
ne može nikadar do smrti miran bit'.
Ma ništa ne manje tuj misal ostavi,
ter žaliti' nemoj nje, zašto je u slavi;
neka ju žali svijet i družba nje mila,
kojijem čas, nauk, svjet i dika jes bila.
Er ti znaš, bog veli i razlog hoće toj
da svaki nas želi drugu mir i pokoj
i da je u slavi i svakoj radosti,
u kakvu nju stavi bog višnje milosti.
Ako ti žališ sad er nju bog tuj stavi,
dake ti nijesi rad nje miru ni slavi.
Također ki vlada svakoja na saj svijet,
pravo je, što nam da, da može i uzet',
i koga satvori, kad hoće, da tada
opeta rastvori i stara i mlada.
On čini za bolje kad koga zazove;
tijem pusti zle volje od smrti od ove,
koja nas dovodi u vječne radosti,
što se ne nahodi u ovoj tamnosti.
I ne scijen' stvar ovu, kako ju sad ljudi
nevješti smrt zovu, zašto su ti ludi;
ere smrt nije toj, kako mni tko godi,
veće put, u pokoj koji nas dovodi.
Ne velim oda zlijeh, neg tko su kako taj,
ka pođe vrhu svijeh nebesi sad u raj.
Togaj rad dresel'je i žalos prikrati,

³ Riječ je o Nikši Ranjini, poznatom kroničaru i skupljaču-zapisivaču dubrovačke petrarkističke lirike. (Zbornik od 1507).

a u nje vesel'je svu misal obrati;
i što ti ostavi, ushrani i vladaj
jak otac sve pravi, i nauk dobri daj,
koga si zadosti nadaren, kako znam,
po božjoj milosti, koji je dao vam.
A vrh sve pomišljaj er ove dni male
svi ćemo poč' u raj; ter bogu daj hvale,
da i nas zagrli i stavi k njoj u raj;
er smo svi umrli; i bog ti milos daj.

GOSPODINU NIKŠI ANDRETIĆU⁴.

Moj vele poštene i vele razumni,
svaku se noć meni od tebe čudno sni,
jadovno gdi cvijeli i tuži milos tva,
cvileći ter veli riječ po riječ ova sva:
svemogi moj bože, ki vladaš vas saj svit,
kako me ti može z gospojom rastavit',
s kom me ti sadruži, ter bez nje život moj
čemerno sad tuži pateći nepokoj?
što mi ju i dava, kad me š njom ovakoj
tvoja moć i slava razdili, bože moj?
ja scijenim za drugo da me š njom ne združi
neg bez nje pak dugo život moj da tuži.
Prislavni moj bože, da li mi ti goru
na svijeti ne može za grijeh dat' pokoru,
nego me razdilit' š nje rajskom mladosti
da bude vik cvilit' i patit' žalosti?
Zašto mi porod vas ne uze nebogu,
ki bez nje jedan čas zgledati ne mogu?
zašto mi iman'je ne uze i blago,
koje mi bez nje nije ni milo ni drago?
zašto li zdravje me ne uze, moj bože,
koje mi bez ove milo bit' ne može?
zašto li život moj žalosni ne skrati,
da bez nje ovakoj ne budu plakati?
Er bi mi sve lašnje nebogu podnesti
neg živjet' sad bez nje u ovoj bolesti;
zač bih se ja smrti podao u ruke,
a da mi prikrati ovi jad i muke,
ke čine po svak čas da tužne očiće
niz blijedi moj obraz lijevaju suzice,
i čine još da sam veomi nemilo
omrzal sebi sam, što nigdar nije bilo;
također iman'je, život, plod i blago
bez nje mi sad nije ni milo ni drago.
Jošte t' se ja boju, najveće što ljubim,
da dušu sad moju za njom ne izgubim,
ako me š njom bože ne združiš opet ti,
jer sama toj može tvoja moć stvoriti.
Zatoj mi ne krsmaj, neg mi ju povrati,

⁴ Riječ je o Nikši Ranjini, poznatom kroničaru i skupljaču-zapisivaču dubrovačke petrarkističke lirike. (Zbornik od 1507).

molim te, ali daj život moj prikrati,
ter moju pak dušu s nje dušom sastavi,
da bez nje ne tužu i u san i javi.
Kros toj te ja molju sa svu moć, što mogu,
ohaj tu nevolju, i hvalu daj bogu.

GOSPODINU OCU D. MAVRU ČAVČIĆU

Molim te, oče moj, u bogu poštenu,
vidjet mi daj onoj što s' pisal ove dni;
er mi su dosle tri kazali lijepu stvar;
da s' pisal ti Petri pjesnicu u grad Hvar;⁵
a ti znaš od kakve meni jes milosti
vidjeti djelo tve i smišljat kreposti,
ke okom vidjeti ni rukom ja tegnut
ni mojom pameti ne mogu dosegnut.
Zašto su tolike, kako ti njegda rijeh,
da nigda prilike ne čuh im ni vidjeh;
ter želim jak človjek kad želi jednu stvar,
ku nije prije vijek vidio nikadar,
neg samo po slavi i hvali od ljudi,
ter pamet svu stavi i drugo ne žudi
neg tuj stvar jedinu, kako ja kriposti,
velju ti istinu, od vaše milosti,
ku molim sa svu moć da mi toj vidjet da,
ali kad bude doć, donese onada,⁶
eda što od tuga srdačca odloži
nesrećni tvoj sluga. I s tobom mir boži.

⁵ Nalješkoviću su već trojica rekla da je Vetranović pisao poslanicu Petru Hektoroviću u Hvar, pa bi je i on želio vidjeti (dakako prijepis).

⁶ Vetranović je bio u samostanu izvan grada (Mljet, Sv. Andrija).

GOSPODINU NIKŠI ANDRETIĆU⁷.

Moj vele poštene, kako t' sam rekao
u jednoj ove dni, koju t' sam pisao,
kada se nađu dva pošteno ljuvena,
vesel'ja i zla sva njim budu općena;
togaj cić vesel'je; neka znaš, toj tvoje
manje mi sad nije neg da je prem moje;
ter hvalu ja bogu višnjemu uzdavam
sa svu moć, što mogu, za milos, ku dâ vam,
i zašto prikrati sve tvoje žalosti
i sve t' ih obrati u pokoj s radosti,
za druga er ti da izvrsnu gospođu,
na svijetu koj sada slike ne nahođu
u razum, u lipos, u blago i u rod.
Da ti još da milos, imati š njom porod,
koji će slava, čas, mir, pokoj i dika
do smrti bit' od vas i po tom do vika,
i s većom radosti vas kolik život vaš
do stare starosti da mirno uživaš!

⁷ Riječ je o Nikši Ranjini, poznatom kroničaru i skupljaču-zapisivaču dubrovačke petrarkističke lirike. (Zbornik od 1507).

MOLITVA OD ŽENIDBE REČENOMU NIKŠI.

Višnji bog, ki vlada sva na svijet stvoren'ja,
sve ovo da vam da što vam ću reći ja.
Najprvo da vam grijeh svaki vaš oprosti
i da vas dostojnijeh učini milosti,
kom oca našega svetoga nadari,
najliše kada ga sadruži on k Sari,
u taki hip i čas da vaše mladosti
sadruži on danas do stare starosti;
u zdravju s vesel'jem da život vaš bude
i da vas dobrom svijem nadari od svude;
od svijeta ovoga bogactvo da vam da
i blaga svakoga, kruh, vino i stada
i svaku inu stvar, ku riječju rečete,
milostju božjom zgar da ju vi stečete;
i također da vam da imati višnji bog
od srca poroda i š njime sreće stog;
da vam bog jošte da velik vijek živjeti
i da plod od ploda budete vidjeti;
i sve vam na svijet daj, što bih ja rad sebi,
a poslije vječni raj i pokoj na nebi.

NIKOLI JERKA DMITROVIĆA⁸

Blažen se ovi grad vrh grada svakoga
može rijet, pokli sad uzdrži takoga
spjevaoca u sebi, u našem jeziku
takoga jer ne bi ni more bit viku.
Rad pjesni ljuvene dostojan er si bio
krune da ne vene, koju ti svî Klio,
i da ti od gore Parnasa još muže
sve devet sad dvore jednaga i služe.
Jer mudri Katulo nije tač u pjesni
ni slatki Tibulo spjevao ljuvezni,
ter vile gizdave, Dmitriću Nikola,
od ove dubrave kad godi u kola
igraju i tance, neć' ih čut da poju
ni jedne pjesance negoli sve tvoju.
I zatoj svaki čas o inom spomenu
ne čine neg od vas i vašem imenu.
A što su ljuveni gospođam kad poju,
čuti ih drugu nî pjesancu neg tvoju;
ter vele, Orfeo kî bješe rad žene
na milos priveo tej boge pakljene,
nigdare da ni on tač slatko ne spiva
ni slavni Arion na ribi kad pliva.
Togaj cić, Niko moj, pokoli dobro znaš
kakav je nepokoj, kî život skonča naš
molim te, kî godi razgovor meni daj,
kad ti se prigodi. I zbogom ostavaj.

⁸ Iza ove poslanice stoji u rukopisu odgovor Dimitrovićev, koji počinje "Ovo jes drugi dan od koli primih ja"

POŠTOVANOMU NIKOLI JERKA DMITROVIĆA⁹

Kad pjesni tve vide, ke složi od boga,
novi naš Davide, razuma svakoga,
svi reku: Nikola Dmitrović razdijeli
s Davidom na pola, čijem ga bog nadijeli.
Jer tvoj glas toliko visoko podviže,
da veće, moj Niko, nije kud ni više.
Umrli jer človik dosegnut' do toga
mogao ne bi vik bez duha svetoga,
po tebi koji jes stvorio toj dilo,
da tvoj glas vrh nebes uslišan jes milo.
Nauku još po tvom od grijeha, mogu reć',
grešnici prid bogom prošten'je mogu steć',
navlašto u sedam pjesni, ke ti složi,
po tvoja usta sam govori duh boži.
Ćić toga noć i dan kazuj tej kriposti,
da nijesu u zaman nebeske milosti;
potrud' se ter u toj razum još pokrši,
i bog ti Niko moj tuj milos uzdrži.

⁹ Iza ove pjesme stoji u rukopisu odgovor Dimitrovićev, koji počinje: "Vele bi bil' meni, pravo ti dim ovoj".

OVOJ GOSPODINU DRAGOMU VRHU SVIJEH MOMU AGUSTINU DA SE DA U BNECIJEH

Budući pun truda i muke, ja ne znam
pisan'je od kuda početi sad imam,
što li ću govorit, ali pak na koje
svršen'je imam prit besjede od moje.
Cić vele uzroka zašto se skončaje
život moj prije roka, koga zlje ostaje,
videći da meni najdraže sve gine,
moj vele poštenu u svem Agustine.
Jošte bjeh vele mlad, i ti mož' toj znati,
kad poče mene jad i nemir smetati.
Ne imah jošte mah na licu ni dlake,
u tuzi kad ostah izgubiv rodjake.¹⁰
Koli mi taj težak nemir se prigodi,
teži je svaki pak koji mi dohodi.
Ako se zgađaju i manje žalosti,
ali se skraćaju svakčas me kriposti,¹¹
i lakše ter što je meni se mni teže,
jer me zla ne goje neg mi duh odniješe;
najliše gdi nikad ne da mi počinut
trud, muke, brige, jad, s česa ću poginut.
Što hoću rijet ovoj, mnim da se domišljaš,
kužine dragi moj, er srce moje znaš,
koje mi odnese iz tijela neboga
kada mi odveze ti tebe a moga.
Znam da bog dao t' je razum, kijem dohitaš
da prazno ništor nije, kako ti dobro znaš;
toj mjesto neće moć prazno bit od srca,
neg će tuj skoro doć nepokoj i smrca;
na mjesto pak tvoje mni mi se da gledam
za priti da stoje, kojijem doć ja ne dam;
jer dobro u oči a sve zlo za plećma
svaki mi svjedoči što može najvećma;
tere se taj smeća nahodi u menje
da nije bil' veća u prvo stvoren'je,
dokli se vrućina studen'ju bijaše,
suhotom mokrina na mjesta čijem staše,

¹⁰ mlad je izgubio roditelje

¹¹ stalno mi malakše snaga

pak zemlja i more i aer na dvoje
i oganj ne more igdar bit da stoje,
neg ako po sili zgodi se kadgod
da uzrok razdili takuj stvar kigodi;
takoј sad razdiljen od tebe ja stoju,
po taj put ucviljen da želim smrt moju;
jer mi se najdraže vesel'je raskinu,
gdi pokoj moj staše koji mi poginu.
Otkolik taj sila čini mi da trudim,
družba mi nije mila, razgovor ne žudim,
ni mislim tuj ljubav stavit i u koga,
govoru t' ja uprav, neg samo u boga.
Današnji zašto dan dobro se sve gubi,
trudi se uzaman srčano tko ljubi;
prijatelj zašto nije u sceni, kako znaš,
neg tlapit tko umije hvaleći bilj i laž.
A ti znaš moju čud, je li mi toј bilo
slišati velik trud i smišljat toј dilo.
Ter toli ne ufam srčana steć vijeku,
neg mnokrat meni sam od muke ja reku:
pokli ja u nemoć ali ku nevolju
ne imam tko će doć, daj da se zakolju.
Još ako tko pride, gleda me na stranu,
da gore povride skrovenu mu ranu.
Jer nitkor ne želi vesel'ja sad drugu,
neg se još veseli vidjet mu ku tugu;
Posao svoj meće svak sada za pleći,
a tuđijem dvaš veće more se misleći.
Mnokrat se prigodi pet i šes gdi sjede,
tuj dođu kadgod čut o čem besjede,
eda se što novo gdigodi zgodilo,
ne reku tuj slovo koje je čut milo;
ako se govori u dobro još o kom,
obraz im otvori da im je toј s mukom;
ako li o šteti, zlu volju kažu lje,
istom ćeš vidjeti skroveno vesel'je;
vidjet ćeš najvećma gdi se dva uzljube,
a jamu za plećma drug drugu pak dube.
Nu misli ti malo, koji mož' pameti
dosegnut ostalo, što me je sram rijeti.
Još drugu tkogodi kad ljubav pokaže,
na toј ga uzvodi da na nj pak uzjaše,
i da ga priskoči u kojugodi stvar,
ku mu će u oči utezat pak u kar.¹²
Drug drugu zlo želi, ocu sin želi smrt,

¹² zavezat mu oči i upregnut u kola

brat bratu zlo veli, majku hći hoće strt.
Kad smislim ove dni i narav prokletu,
čas mi se dug čini, ki živem na svijetu;
meni se oni mni prišao da je vik,
ki piše prislavni Isusov učenik,
biljege gdi kaže kî će bit kad plami
budu prić da sprže vas saj svijet i s nami;
neg blažen komu sad bog život prikrati,
da saj zla, trud i jad ne gleda ni pati;
zašto je smrt bolja neg život ovaki,
pokli nas nevolja skončaje dan svaki.
Bogu se ja molju da tamo ne da vam
gledati nevolju ku sjemo ja gledam,
neg da ti družbu dâ vjerniju neg meni,
ostavih ku sada otkle mi tebe ni.
Jer dragi moj druže, što uzrok ja imam
boljet se do duše bez tebe živjet sam,
s kojijem bjeh sve jedno i s kojijem dan i noć
srcem bjeh zajedno hoteći što ti hoć'.
Kolikrat bez broja obadva misleći
taj čas bih rekal ja što hoćeš ti reći;
u svem se misao vik naša zgađaše;
zatoj mi jes žao bez družbe bit vaše;
godište meni čas s tobome bilo nije,
a svaki čas bez vas godište jes menje;
nemiran toli sam kada se spomenu
bez tebe ja da sam, u kom vas mir scijenju.
Jedan mi ostaje razgovor još samo,
kad smislim ufaje vidit te daj tamo.
Neg ako smrt prika skoro mi bude doć,
ali me tolika pritisne kâ nemoć,
čin' da u milosti budem ti gdi godi s'
i budi zadosti ovi moj prvi lis,
koji ću poljubit tisućkrat sa svu moć
želeći skoro bit gdi će on sada poć.
Ovoj ti u preši velikoj sad pišu,
jer patrun sad preši neka se prije dvižu.¹³
Drugo ne zasada, najdraži druže moj,
nego bog ti dâ zdravje, mir i pokoj.
Pošteni moj Ago, Niko Nalješković
pozdravlja te drago ljubavi velje cić.

¹³ Kapetan broda koji će odnijeti Nalješkovićevo pismo žuri da krene.

GOSPODINU PETRU EKTOROVIĆU VLASTELINU HVARSKOMU

GLAS SMRTI NIKOLE JERKA DMITROVIĆA SPIJEVAOCA, KOJI
UMRIJE U KANDIJI.

Pravo bi jaoh danas, moj Petre, da s nami
spijevalac narod vas procvili suzami,
prika smrt pokoli ne ima milosti
našemu Nikoli Dmitriću da prosti,
ni da ga počeka, dokoli bude daj
uživjet' po vijeka ljuskoga na svit saj,
ali daj čim na svoj bude se vratit' stan;
nego li u tuđoj zemlji ga nađe dan,
i vele na dalek oda svih rodjaka
prikrači njegov vijek u tri dni smrt jaka;
ter kada smislim ja kriposti njegove,
mogu reć', bez broja po svijetu ke slove,
mni mi se čudna stvar takogaj satrti
da je bog dao zgar toliku moć smrti.
Nu hvala višnjemu, koji njoj ne da vlas
da bude tač njemu satrti slavni glas
i pjesni razlike, koje su bez broja,
kijem nigdar prilike do danas ne čuh ja.
Toj samo ne sprži od njega smrt prika,
neka se uzdrži njegov glas do vika.
Tijem kada pride vam ovi glas žalostan,
promisli jer ni nam na zemlji nije stan.
Zač razum Platona ni pjesni Omera
ne gleda smrt ona, na svrhu svih tjera,
neg samo dobar glas satrti ne može,
jer joj tuj nijesi vlas dopustil ti bože.
Zašto sve što niče, opet se sve stara;
što raste, poniče i brijeme sve shara;
neg samo jer duša bez svrhe pribiva,
i ka što posluša, toj po vijek uživa,
ka boga, vječni raj; ka đavla, taj propas;
a samo na svit saj od djela ođe glas;
ino je minuće na zemlji na ovoj,
na koj nam nije kuće, izvrsni Pero moj,
Vaš razum ako li smuti se što godi,
jer se smrt Nikoli Dmitriću taj zgodi,
promisli da je toj svrha svim od tuga,
vječni mir i pokoj, tko grijehu nije sluga.
Tijem što nam ostaje neg boga slaviti,
i što nam on daje, za bolje primiti

moleći višnjega, po svojoj milosti
da primi on njega u vječne svjetlosti;
navlašto jer i mi do malo jošte dan
imamo poći svi u vječni, Petre, stan.
Ino ti ne ću rijet' znam da znaš dovolje
da ima svak umrijet' što prije sve bolje.
Tijem budi svak spravan, zač nitkor ne zna taj
od smrti svoje dan. I bog ti milos daj.

GOSPODINU PETRU HEKTOROVIĆU

BUDUĆI NAS POHODIO U DUBROVNIK I POSLIJE VRATIVŠI
SE ON U HVAR, PIŠE MU SE NA 18. DECEMBRA 1557.

Svemogi moj bože, po prav ti na saj svit
nitkor se ne može svršeno miran rit.
Zač jednu stvar čovjek želeći kad steče,
nije mu želji lijek, na drugu neg teče,
pak s druge na drugu, bez svrhe ter takoj
s vesel'ja u tugu pademo, Petre moj.
I ja to dobro znam, ki vele vremena
vidit vas želil sam rad slavnog imena,
po svijetu ko t' slove, jer bi rek' svakoga
na ljubav da zove razuma cić tvoga.
Ter mi se neki dan zamirna stvar zgodi
da mene ti na stan nenadna pohodi.¹⁴
Tuj rekoh: od kud bi, koja li ovo stvar?
ovoj mi bog s nebi dopusti odizgar,
da koga imah ja pohodit od davan,
taj mi se dostoja u mene prit na stan?
Rekoh tuj: ovo sad oni mi dan dođe,
koji bih velmi rad da vijeku ne prođe,
pak rekoh: kamo se tko veli da na svijet
na ovi nitko se ne može miran rijet?
Ovo sam miran ja, ovo mi što željeh,
ovo me čes moja samiri u svem, rijeh.
Tuj mi se u raju meu onijem činjaše,
ki vas mir imaju, čim sa mnom ti staše,
scijeneći do smrti do moje onakoj
da mi češ sa mnom ti pribivat, Petre moj.
Jaoh, ali do mal hip bez vaše milosti
ja ostah kako slip bez sunče svitlosti.
Jer se ti odili, a mene ne malo
žalosna ucivil, mâ vridna pohvalo;
ter opet u čas taj rijeh: pravo govore
da nitkor na svit saj miran bit ne more.
Zač vidjeh tada ja da kratke radosti
svrnu mi čes moja u duge žalosti,
koje ti ne mogu pobrajat od muke,
jer pero nebogu pada mi iz ruke.
Nu samo molim vas da onu svu družbu

¹⁴ Hektorović je bio u Dubrovniku u proljeće 1557. i ostao 25 dana.

pozdraviš od svih nas koji smo na službu;
i da nas kadgod i navijestiš od zdravja,
kad vi se prigodi, smirno te molim ja.
Drugo ne za sada, neg molim ja boga
svim da vi milos dâ i raja dio svoga.

GOSPODINU HORTENZIJU BRTUČEVIĆU

VLASTELINU HVARSKOMU NIKOLA STJEPKA
NALJEŠKOVIĆA DUBROVČANIN HUMIIJENO
PRIPORUČUJUĆI SE PIŠE

Hortense poštenu, slavo svih Hrvata,
pravo ti zlamenu ime trak od zlata.¹⁵
Mnogo je vremena budući čuo ja
glas tvoga imena, po svitu kî nam sja.
Vazda sam želio moleći ja boga
da bi me stavio u milos takoga.
Jer otkli na svit stah, pravo ću ovoj reć,
svu misal na toj dah prijazan vridnu steć;
a nijesam štedio vremena ni truda
da bi se dobio prijatelj od svuda.
Toj mi se prem sada prigodi bez muke,
jer mi bog s neba dâ vridnu rič u ruke,
a toj jes prijazan tve slavne kriposti,
u lisku ovi dan koju mi skaza ti,
u kom se darivaš ti meni za druga;
toj mi bi, neka znaš, draže neg sva blaga;
toj ti su tonota, u koja mene ti
ne vidiv zamota, ne tegnuv uhiti
i sveza po taj put da će prî život moj
na svitu poginut neg da ja nijesam tvoj;
zašto su jače tve uze tej ljuvene
negoli one sve ke čine gvozdene.
Tijem budi stanovit da ti sam na posluh
dokoli na saj svit u meni bude duh.
Neću proć udugo, da za zlo ne imaš,
ni vam ću rit drugo neg er sam vazda vaš.
Petra mi pozdravi i njegov lis mu daj,
toj ve mi opravi; i zbogom ostavaj.

¹⁵ Hvaranin Hortenzije Brtučević, suvremenik Nalješkovića i Hektorovića, bio je i pjesnik.

GUTI GOSPODINA PETRA HEKTOROVIĆA

VLASTELINA HVARSKOGA NIKOLA STJEPKA
NALJEŠKOVIĆA DUBROVČANIN PIŠE

Vaj guto prokleta, da bi se skončal vijek
tvojijeh dan i ljeta, ali t' se našal lijek!
Otkud je u tebi tolika oholas?
otkud li dâna bî tolika tebi vlas
da moriš čovika, koji je kruna, čas
i slava i dika po svitu od svih nas,
budući on zlamen istočnijeh od gora
zvati se drag kamen jakoga Hektora?¹⁶
Tom tvojom bolesti rek' bi hoć' na ništa
svakoga dovesti njegova godišta.
Toj ti bit ne more, jer dokli sve rike
budu teć u more i po tom u vike,
on ima živjeti i njegov slavni glas;
tijem nemoj veće ti morit ga po svak čas.
Toj li hoć' rvat boj, ohaj se kreposnijeh,
a priđi na stan moj; ma nećeš za moj grijeh,
jer poznaš dobro ti veće tuj boljezan
da srce me ćuti neg da sam ja stezan
od tvoje tej uze, davši mu tej muke
da mu ti priuze i noge i ruke,
koje su tolike pjesni nam pisale,
kijem nijesu prilike do danas postale.
Molim te togaj rad, nemoj svi Hrvati
da na te plaču sad, hotjej ga parjati.

¹⁶ Igra riječi: latinski (grčki) "petra" znači kamen.

PLEMENITOM I VELE POŠTOVANOM GOSPODINU DIMKU RANJINI KAVALIJERU DOSTOJNOMU SVETOGA STJEPANA

Od svijeh slavnijeh poštovani,¹⁷
komu milos zgar je dana
da si vitez opasani
družbe svetoga Stjepana!¹⁸
čudite se, narod, ljudi,
ostavivši sve kriposti
za dinare da svak trudi,
kijem nije vijeku dosti.
Odgovor ću kratak dati
od kuda je toj postalo,
a imate i vi znati,
naša časti i pohvalo!
Kriposti su boži dari,
togaj dava tko ne ima,
zaslijepe ga ti dinari
da ih želi sve sa svima.
Zašto nitkor stvar ne želi
koju prvo ne poznaju;
toj razumni svaki veli
za nju ništor da ne haju.
Neviđenu stvar svak more
velmi željet dnevi i noći,
ma neznanu nikakore
poželjeti nije moći.
Recite mi dake tko je
da kriposti slavne žudi,
ako ne zna kripos što je,
negli joj se istom čudi.
Toj su robi od dinarâ,
ne imaju ti priliku
od višnjega boga zgara,
zatoj neće živjet viku.
Tim je bolje od kriposti

¹⁷ Poslanica je odgovor na poslanicu Dinka Ranjine u kojoj mladi pjesnik pita već starijeg Nalješkovića kako to da se u Dubrovniku zanemaruje pjesništvo (V. SPH, 18.).

¹⁸ Ranjina je 1567. primljen u viteški red sv. Stjepana u Firenzi, osnovan od vojvode Cosima I. Medicija.

uvijek biti rob i sluga
i u božjoj stat milosti
jošte da bi posrid tuga.
Kripos jer nas ne ostavlja
ni u život ni po smrti,
a iman'je što nam valja?
pođ' se mrtav u nj uprti.
Tijem ne slijedi trgovine,
ma s načinom blago štedi,
da ti svasma ne pogine
a dan i noć kripos slijedi.
Toj ti me si razumio,
moj prislavni gospodine,
ki si vazda slavan bio
rad kriposti i istine.

Vašega gospostva sluga Nikola Nalješković
na 12. novembra 1571. u Dubrovniku.

NADGROBNICA PLEMENITOGA I VELE VRIDNOGA GOSPODINA NIKŠE ANDRETIĆA¹⁹

VLASTELINA DUBROVAČKOGA U SVEM POŠTOVANOGA.
NIKOLA STJEPKA NALJEŠKOVIĆA SLOŽI.

Plaćite u suze svi ki ste spijevali,
pokli vam smrt uze, kijem ste se vi znali,
ki trude sve vaše i slavne ljuvezni
na jedno kupljaše složene u pjesni.
K tomuj pak od grada, od kad je postao,
lijepo t' je do sada sve zgode pisao.
Zakone još k tomuj ispisa od grada,
u mjestu ovomuj po kijeh se svak vlada.
Oto sad tuj leže, takoj ktje smrt prika,
Nikša, ki svijem bješe slava, čas i dika;
ki mnokrat knezova, ovdi sad počiva,
a duša njegova višnji raj uživa.

Compendium sive epigramma

Od smrti ranjena pozrite ovdi sad,
sva kuća Ranjina slavna je koga rad.

¹⁹ Riječ je o Nikši Ranjini, poznatom kroničaru i skupljaču-zapisivaču dubrovačke petrarkističke lirike. (Zbornik od 1507).

NIKOLA NALJEŠKOVIĆ U SMRT JEDNE DJEVOJČICE

KOJA UMRIJE NA 17. MARČA 1565.

Zgar s neba osmoga pozrivši djevica,
svakoga razloga i pravde kraljica,
videći na svit saj da pravde nije sad,
svrnu se sva u vaj, u čemer i u jad,
iz ruke ter vrže mjerila da leže,
a sama najbrže k zapadu pobježe.
Kad toj bog ugleda, oni čas stavi put
razlogu da ne da i pravdi poginut.
Nu znajući da ovdje djevica jes druga,
prilika kojoj nije pod nebom ni druga,
dostojna koja bi na mjesto tej bila,
majci ju ugrabi i ocu iz krila,
prislavnu nje gizdu i ures gizdavi
svrnuvši u zvizdu gorje ju postavi,
jedina kripas nje da nam sja po vike,
ne kako tej manje, ma kako velike,
vrhu svih božica i bogov, ki biše,
jakino kraljica sjedeći najviše.
Tim nitkor ne žali da ju bog proslavi,
neg er ste ostali na zemlji bez nje vi,
da nu ću razgovor i tomuj rit vam ja:
vid'te ju gdi odzgor svu dragu noć vam sja.

RJEČNIK

adoravati (tal.) - obožavati, poštovati

aer (lat.) - zrak

andio - anđeo

Arion - starogrčki pjesnik i pjevač iz Metime (oko 600. pr. n. e.); prema legendi, zarobili su ga jednom gusari i osudili na smrt u morskim valovima; prije smrti dopustili su mu da još jednom zasvira i zapjeva; očaran njegovim pjevom izronio je iz dubina dupin i na svojim ga leđima odnio u luku Korint

bilj - istina, zbilja

bječvice - čarapice

Bneci - Mleci, Venecija

boljezan - bolest, bol

boži - božji

brijeme - vrijeme

bumbak - pamuk

cić, cječ - zbog, radi

cknjeti - kasniti

compendium sive epigramma (lat.) - sažetak ili epigram

čas - čast

čas - sudbina, sreća

čtiti - čitati

dake - dakle

daž - dažd, kiša

dijeljen'je - rastanak

diljina - duljina

dresel'je - tuga, žalost

dubje - drveće

dvaš - dvaput

dvizati - dizati

džilj - ljiljan

er - jer

fatigati (tal.) - truditi se, mučiti se, teško raditi

godišnica - ženska služavka (koja se unajmi na godinu dana)

godište - godina

guta (tal.) - kostobolja

hći - kći

hip - čas

humiljeno (lat.) - ponizno

ije - jede

inako - drugačije

ingvas - crnilo, tinta

iskrnji - bližnji

itkor - itko

izljesti - izaći

izmečiti - izgnječiti

jakino - kao, kako

javi - na javi

jeda - eda, da; *jeda nas gdi sreća sastavi* - ne bi li nas negdje sreća sastavila

jednaga - ujedno, zajedno, skupa

jur - već

Kandija - Kreta

kar - kola

Katulo - Katul, Gaj Valerije (oko 84-54 pr. Kr.), najveći starorimski lirik, najpoznatiji po svojoj ljubavnoj lirici

kelomna - stup

kladenac - zdenac, izvor

Klio - muza epske poezije (i povijesti), ali Nalješković izgleda upotrebljava taj naziv za opći pojam muze.

kolikrat - koliko puta

kôm - kojom

kom - kada, čim, netom

koruna - kruna

kripos - krjepost, vrlina; snaga

ktjeti - htjeti

labut - labud

legati (tal.) - čitati

lis - list, pismo

lisak - listić, pisamce

lug - šuma

ljuvezan - ljubav

mao - mali

marč - ožujak, mart

menje - stariji oblik za dativ i lokativ imenice *ja*, meni

meu - među

molju - molim

muče - mučeći, šutke

muža - muza

način - *s načinom* - kako treba, kako valja, kako je dobro i pravo

nadvor - van

nebog - jadan

negli - kamoli

nenadna - iznenada

nenaviditi - mrziti

nepokoj - nemir

ner - nego

nikakore - nikako

ništor - ništa

oblas - vlast

oči (prez. *ođem* i *ojdem*) - pustiti,

ostaviti, okaniti se, zanemariti; otići; proći, minuti

odiliti - rastaviti

ohajati se - ostaviti se, pustiti, okaniti se

Omer - Homer

opretiljati - udebljati se, ugojiti se

Orfeo - Orfej, mitski pjevač iz Trakije koji je tako divno pjevao da su se zaustavljale ptice i zvijeri da ga slušaju.

oždenuti - otjerati

para - čini se

parjati - ostaviti

patrun (tal.) - kapetan broda

pjenez - novac

poje - pjevajući

pokli - pošto, nakon što, jer, budući da

pokom - pošto, kada, nakon što, budući da

prašati - pitati, moliti

preša - žurba

prijati - primiti

prilika - oblik, lik, slika; primjer, uzor

primoći - savladati

prolegati (prema tal.) - pročitati

prošten'je - oprost

protrapiti - prokopati, obraditi (zemlju)

raba - robinja

razgovor - utjeha, nada, spas; radost, slast, šala, užitek, zabava (pored drugih značenja)

rijeti - reći

riti - reći

saj - ovaj

samohoć - slobodan

scijena - vrijednost, cijena, poštovanje, čast

sjemo - simo, ovamo

slovo - riječ

smeća - smutnja, nemir

smirno - smjerno

smrca - smrt

spila - spilja

spjevalac - pjesnik, pjevač

strahos - strah, strahota

sulica - vrsta koplja
surla (tur.) - svirala, frula
sužan - sužanj, rob
svjet - savjet
svršeno - savršeno

tač - tako
tegnuti - dotaknuti, dohvatiti, dirnuti;
tegnuti ruku - rukovati se
Tibulo - Tibul (Albius Tibullus, oko 54-19 pr. n. e.), starorimski lirski pjesnik, autor melankoličnih elegija
tiriti - tjerati
tonota - vrsta ribarske mreže

vas - sav
ve - riječca s najrazličitijim značenjima:

li, daj, baš
vi - vam, vama (kao dativ), vas (kao akuzativ)
vik, viku, vijek, vijeku - uvijek; uz negaciju - nikada
vil - vila, djevojka

zabiti (prez. *zabudu*) - zaboraviti
zabudu - v. *zabiti*
zacić, zacjeć - radi, zbog
zač - zašto; jer
zamjerno - divno, lijepo; čudno
zasve - unatoč tome što, ipak, iako, premda
zenuti - cvasti, cvjetati
zgar, zgara - odozgo
zlje - zlo

ABECEDNI POPIS PJESAMA

Ako ste i kadar po svijetu vi hode	28
Budući vele dan od gorke ljuvezni (PJESAN 4.)	7
Čujte žene, ke ištete	46
Drage vile i gizdave	60
Gospođe poštene, danas je dan petak	24
GOSPODINU D. MAVRU ČAVČIĆU	63
GOSPODINU HORTENZIJU BRTUČEVIĆU	81
GOSPODINU NIKŠI ANDRETIĆU.	65
GOSPODINU NIKŠI ANDRETIĆU.	67
GOSPODINU NIKŠI ANDRETIĆU.	70
GOSPODINU OCU D. MAVRU ČAVČIĆU	69
GOSPODINU PETRU HEKTOROVIĆU	79
GOSPODINU PETRU EKTOROVIĆU VLASTELINU HVARSKOMU	77
GUTI GOSPODINA PETRA HEKTOROVIĆA	82
Iz daleka sužnji gremo	48
Iz latinskijeh strana gremo	53
Je li tko i kadar odslužit' mogao	38
Kad godi, gospođe, promislim žalosti (PJESAN 78.)	14
Kosti od mrca govore putniku.	35
Misleći jednu noć o tebi, sunačce (PJESAN 73.)	13
Moj vijenče biserni, izbrani cvijete moj (PJESAN 60.)	11
Molim vas ljuveni, kî pjesni slišate (PJESAN 3.)	6
Molim vas, boga rad, nemojte srce me (PJESAN 67.)	12
MOLITVA OD ŽENIDBE REČENOMU NIKŠI.	71
NADGROBNICA PLEMENITOGA I VELE VRIDNOGA GOSPODINA NIKŠE ANDRETIĆA	85
Nemojte nam vi zazrjeti	50
Nesrećni su ovi druzi	55

<i>Nije se, ma vilo, nikomu do danas</i> (PJESAN 109.)	16
NIKOLA NALJEŠKOVIĆ U SMRT JEDNE DJEVOJČICE	86
NIKOLI JERKA DMITROVIĆA	72
<i>Nuđer me pogledaj, grešniče, na križu</i>	27
<i>O gizdave lijepe vile</i>	57
<i>O ljubavi svemoguća</i>	58
<i>O majko djevice, o kćeri od sina</i>	30
<i>O prisveta i blažena</i>	33
<i>Ostaj zbogom, mâ gospođe</i> (PJESAN 138B)	19
OVOJ GOSPODINU DRAGOMU VRHU SVIJEH MOMU AGUSTINU DA SE DA U BNECIJEH	74
<i>Pale su vrh mene i moje mladosti</i> (PJESAN 129.)	18
<i>Pastijeri smo od Bobana</i>	52
Pjesan koja se poje u veliki petak kad se adorava sveti križ	36
<i>Plaćući u suze smjerno te ja molju</i>	26
PLEMENITOM I VELE POŠTOVANOM GOSPODINU DIMKU RANJINI KAVALIJERU DOSTOJNOMU SVETOGA STJEPANA	83
POŠTOVANOMU FRANU BUTKOVIĆU	62
POŠTOVANOMU NIKOLI JERKA DMITROVIĆA	73
<i>Pozrite Jesusa krstjani jedan čas</i>	25
<i>Ptičica od gore pjesancu jur poje</i> (PJESAN 52.)	10
<i>Reci mi: tko mi te sad tako posila</i> (PJESAN 23.)	9
<i>Sve ke čuh ljuvezni i ke sam ja čtio</i> (PJESAN 112.)	17
<i>Svi mudri govore da dijete stojeći</i>	44
<i>Što no je ružna stvar ušima slišati</i> (PJESAN 159.)	21
<i>Što ste blijedi s malom snagom?</i>	40
<i>Tko čini što može, taj zakon obsluži</i>	45
<i>U vrijeme najgore, na zemlju kad pada</i> (PJESAN 167.)	22
<i>Ucviljen i tužan budući s svih strana</i> (PJESAN 93.)	15
<i>Vele je vremena, gospoje od vila</i> (PJESAN 14.)	8
<i>Zdrav križu prisveti, zdrav sveti bilježe</i>	32